

DIFFICULTIES IN LISTENING SKILL OF STUDENTS AT UNIVERSITY OF MEDICINE AND PHARMACY, THAI NGUYEN UNIVERSITY, WHEN USING ENGLISH UNLIMITED TEXTBOOK AND SOLUTIONS

Nguyen Thi Hong Nhung*, Nguyen Ngoc Minh

TNU - University of Medicine and Pharmacy

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	09/4/2021	This study was conducted to find out the difficulties that challenged K50 students of University of Medicine and Pharmacy, Thai Nguyen University, during the time of practicing the listening tasks of the English Unlimited textbook, level pre-intermediate, on the factors of the quality of Recorded materials, speed of the speakers, vocabulary, phonetics, idea expressions, and the types of listening tasks. During the process, some solutions were recommended in order to enhance the quality of students' listening skill. The qualitative method and quantitative method were included in combination with the theoretical application of Jack C. Richard on the requirements of English listening task design, as well as the previous studies on the effectiveness of listening activities in different textbooks. The gathered data from 343 students of K50 revealed that most of students' difficulties in performing listening skill using the English Unlimited textbook, level pre-intermediate, were speed of the speakers, the differences among different accents of speakers from many countries in the world, and the limitation in the design of listening tasks in the textbook.
Revised:	03/6/2021	
Published:	09/6/2021	
KEYWORDS		
Listening skill		
Listening tasks		
Difficulties of Listening skill		
English listening task design		
Listening skill improvement		

NHỮNG KHÓ KHĂN TRONG KỸ NĂNG NGHE HIỂU CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y – DƯỢC, ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN, KHI SỬ DỤNG GIÁO TRÌNH ENGLISH UNLIMITED VÀ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP

Nguyễn Thị Hồng Nhung*, Nguyễn Ngọc Minh

Trường Đại học Y Dược - ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	09/4/2021	Nghiên cứu này nhằm khảo sát các khó khăn mà sinh viên K50 trường Đại học Y Dược, Đại học Thái Nguyên thường gặp trong khi thực hành kỹ năng Nghe hiểu sử dụng các hoạt động nghe và ngữ liệu từ các bài tập nghe của giáo trình English Unlimited, pre-intermediate, ở các khía cạnh như chất lượng âm thanh, tốc độ của người nói, từ vựng, ngữ âm, cách diễn đạt, và thiết kế bài tập cho kỹ năng nghe hiểu. Từ đó, một số giải pháp được đề xuất nhằm hỗ trợ cải thiện chất lượng kỹ năng nghe. Nghiên cứu sử dụng hai phương pháp gồm nghiên cứu định tính và định lượng kết hợp với sự vận dụng lý thuyết được đưa ra bởi Giáo sư, nhà ngôn ngữ học Jack C. Richards về những yêu cầu của việc thiết kế các hoạt động cho kỹ năng nghe hiểu, cũng như những nghiên cứu trước đây về tính hiệu quả của các hoạt động nghe hiểu trong các giáo trình khác nhau. Dữ liệu thu thập được từ 343 sinh viên K50 cho thấy những khó khăn khi thực hành kỹ năng nghe hiểu sử dụng Giáo trình English Unlimited, pre-intermediate, phần lớn là do tốc độ của người nói, sự khác biệt trong phát âm của những người nói tiếng Anh đến từ các khu vực khác nhau trên thế giới, và sự hạn chế trong thiết kế của các hoạt động hỗ trợ kỹ năng Nghe hiểu trong giáo trình.
Ngày hoàn thiện:	03/6/2021	
Ngày đăng:	09/6/2021	
TỪ KHÓA		
Kỹ năng Nghe hiểu		
Bài tập Nghe hiểu		
Khó khăn của kỹ năng Nghe hiểu		
Thiết kế hoạt động nghe hiểu		
Cải thiện kỹ năng Nghe hiểu		

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.4295>

* Corresponding author. Email: nguyennhungdhtn@gmail.com

1. Đặt vấn đề

Theo Jack C. Richard [1], mặc dù ngày nay sự phát triển của công nghệ và vai trò của mạng Internet đối với giáo dục là không thể phủ nhận, giáo trình vẫn được coi là một công cụ hữu hiệu hỗ trợ cho hoạt động dạy – học. Rất nhiều nhà ngôn ngữ học cho rằng giáo trình tiếng Anh được hiểu là một cuốn sách được xuất bản và thiết kế đặc biệt để giúp người học ngôn ngữ cải thiện sự hiểu biết về ngôn ngữ cũng như các kỹ năng giao tiếp sử dụng ngôn ngữ. Patricia Byrd [2] cũng đưa ra quan điểm rằng, giáo trình tiếng Anh không chỉ là một trong những công cụ học tập hữu hiệu mà còn là một công cụ hỗ trợ cho quá trình giảng dạy. Theo Richard [3], giáo viên có thể nhận được rất nhiều lợi ích từ giáo trình nhất là ở những hoạt động đã được thiết kế, do vậy họ sẽ có thêm thời gian để tập trung vào các khía cạnh khác của việc giảng dạy.

Đề phù hợp với xu hướng hiện tại, đối với nhu cầu sử dụng tiếng Anh như một công cụ giao tiếp hiệu quả thì các giáo trình tiếng Anh đều được biên soạn với đầy đủ bốn kỹ năng cơ bản: Nghe hiểu, Nói, Đọc hiểu, và Viết nhằm tạo ra sự kết nối giữa việc giảng dạy ngôn ngữ và quá trình học ngôn ngữ. Tuy nhiên, ở một góc độ khác khi áp dụng giáo trình tại những môi trường học tập khác nhau thì cần xem xét tới sự phù hợp của nội dung và các kỹ năng hay sự phù hợp đối với mục tiêu của đạt chuẩn đầu ra. Do vậy, các nhà nghiên cứu đều rất quan tâm tới vấn đề này. Theo Nguyen [4], việc xem xét đánh giá các kỹ năng trong các giáo trình tiếng Anh là nhằm mục đích đạt được những thông tin giá trị nhằm cải thiện chương trình học tập, cũng như giúp cho việc đánh giá và đo lường kết quả của người học.

Theo Chuying Ou1 [5] và Hassanah [6], nhiều giáo trình tiếng Anh quá tập trung vào kỹ năng Đọc hiểu hơn là Nghe hiểu và điều này cũng xuất hiện tương tự với các kỹ năng khác. Vậy, vấn đề đặt ra ở đây là những thiết kế hoạt động trong giáo trình đôi khi không tránh khỏi sự không tương đồng nhu cầu của người học, và khu vực nơi người học đang học tập và sinh sống. Điều này cũng được thể hiện rất rõ qua nghiên cứu của hai tác giả Mohammad Amiryousefia và Saeed Ketabib [7].

Bắt đầu từ năm học 2014-2015, sinh viên trường Đại học Y Dược, Đại học Thái Nguyên được học tiếng Anh với định hướng đạt chuẩn đầu ra B1 theo khung tham chiếu châu Âu cho bốn kỹ năng cơ bản Nghe hiểu, Nói, Đọc hiểu, Viết. Và, giáo trình English Unlimited, Pre-intermediate, thiết kế bởi Alex Tilbury và đồng sự [8], đã được sử dụng như một công cụ nhằm hỗ trợ sinh viên đạt tới mức độ này. Mặc dù giáo trình đã cung cấp một hệ thống đa dạng các chủ đề và thể hiện sự liên kết của nội dung và kỹ năng, thì vấn đề phát sinh khi áp dụng thực tế được thể hiện rất rõ ở kỹ năng Nghe hiểu. Trong phạm vi ứng dụng tại trường Đại học Y Dược, Đại học Thái Nguyên, sinh viên luôn thể hiện rõ rệt sự khó khăn khi thực hành nghe với những bài luyện nghe được thiết kế ở dạng hội thoại hoặc độc thoại với độ ngắn dài khác nhau trong giáo trình.

Hasan [9] đưa ra phân tích rằng “Nghe” và “Nghe hiểu” là hai quá trình tách biệt, trong đó “Nghe” là hoạt động mà người nghe tiếp nhận thông tin và quá trình này diễn ra một chiều và “Nghe hiểu” là quá trình diễn ra hoạt động tương tác hai chiều giữa người nghe và văn bản nghe, và sự tương tác này giúp người nghe có sự hiểu biết khái quát về văn bản nghe. Quá trình “Nghe” và “Nghe hiểu” này được thực hiện khi người nghe chọn lọc và giải thích được những thông tin thu nhận nhờ cơ quan thính giác cùng các dấu hiệu trực quan khác (nếu có) nhằm mục đích hiểu được thông điệp của người nói. Như vậy có thể thấy, kỹ năng này đóng một vai trò rất quan trọng trong quá trình học ngoại ngữ.

Nhận thấy được tầm quan trọng của kỹ năng Nghe hiểu trong dạy học ngoại ngữ và những khó khăn mà người học ngoại ngữ thường gặp phải, nhóm tác giả của nghiên cứu này tập trung vào việc khảo sát các khó khăn của sinh viên trong việc thực hành kỹ năng Nghe hiểu khi sử dụng giáo trình tiếng Anh English Unlimited nhằm đạt tới các tiêu chí của Khung năng lực ngoại ngữ dành cho mức độ B1, và đề xuất giải pháp nhằm cải thiện những khó khăn này.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Mục tiêu nghiên cứu

Nghiên cứu này nhằm khảo sát những khó khăn trong hoạt động Nghe hiểu của sinh viên khi sử dụng các bài luyện kỹ năng Nghe hiểu của Giáo trình English Unlimited, trình độ pre-intermediate. Từ đó một số giải pháp được đề xuất nhằm khắc phục và cải thiện chất lượng của kỹ năng Nghe hiểu khi sử dụng Giáo trình English Unlimited, pre-intermediate.

2.2. Đối tượng nghiên cứu

Nghiên cứu được thực hiện với sự tham gia của 343 sinh viên Khóa 50 (N = 343) hiện đang theo học chuyên ngành Y đa khoa, hệ Chính quy, trường Đại học Y - Dược, Đại học Thái Nguyên. Nhóm sinh viên này được lựa chọn ngẫu nhiên dựa trên các yêu cầu như cùng sử dụng chung giáo trình, chương trình và trải qua đầy đủ các bài kiểm tra nghe hiểu như với sinh viên của các hệ đào tạo khác. Ngoài ra, nhóm tác giả cũng thực hiện khảo sát đối với 08 giảng viên tiếng Anh của trường Đại học Y - Dược. Những giảng viên này đều đã tham gia vào quá trình giảng dạy sử dụng giáo trình English Unlimited, pre-intermediate do vậy điều này đảm bảo được tính khách quan và độ phổ rộng của ngữ liệu thu thập.

2.3. Phương pháp nghiên cứu

2.3.1. Phương pháp nghiên cứu lý luận

- Phương pháp lịch sử: Nghiên cứu lịch sử của vấn đề nghiên cứu, phát hiện và khai thác những khía cạnh mà các công trình nghiên cứu trước đây đã đề cập tới như của nhà ngôn ngữ học và phương pháp học Jack C. Richard [10], nghiên cứu của Kiều Thị Thu Hương [11], Yeong Hanbi [12] làm cơ sở cho việc tiến hành các hoạt động nghiên cứu tiếp theo.

2.3.2. Phương pháp nghiên cứu thực tiễn

- Phương pháp điều tra anket (thu thập thông tin bằng bảng hỏi) về những khó khăn trong hoạt động Nghe hiểu của sinh viên khi sử dụng các bài luyện kỹ năng Nghe hiểu của Giáo trình English Unlimited, trình độ pre-intermediate.

2.4. Thu thập dữ liệu

Dữ liệu được lấy từ 12 bài của cuốn giáo trình English Unlimited, pre-intermediate, với 148 file nghe trải đều ở các bài. Nhóm tác giả tiến hành tập hợp toàn bộ các bài tập nghe hiểu kèm theo audio, áp dụng lý thuyết về các yêu cầu của bài tập nghe hiểu của Cunningsworth [13], và Thorn [14], và thảo luận nhận diện những vấn đề mà người học có thể gặp phải trong quá trình luyện tập.

Bên cạnh đó, nhóm tác giả đã thực hiện gửi phiếu khảo sát tới 410 sinh viên K50 hệ đào tạo Y đa khoa tại phòng học và tới 08 giảng viên tiếng Anh của bộ môn Ngoại ngữ tại văn phòng Bộ môn, cụ thể: tổng số phiếu gửi đi: 418 phiếu, số phiếu có phản hồi: 351. Các câu hỏi trong bảng khảo sát bao gồm chất lượng âm thanh, tốc độ nói, nội dung, ngữ cảnh, phát âm, cách diễn đạt, định dạng và hoạt động hỗ trợ. Các câu hỏi được định lượng theo 5 mức, trải đều từ “rất đồng ý” đến “rất không đồng ý”. Các phản hồi sau đó được sắp xếp theo mức rất đồng ý = 5, đồng ý = 4, không chắc chắn = 3, không đồng ý = 2, rất không đồng ý = 1. Bảng câu hỏi được sử dụng trong nghiên cứu này là sự tổng hợp và thiết kế lại từ các đề tài nghiên cứu trước đây trên thế giới như Anthony Schmidt [15], Mumtaz Ahmed [16].

Ngoài ra, các gợi ý về phương pháp giúp nâng cao hiệu quả kỹ năng Nghe hiểu khi sử dụng giáo trình cũng được thu thập và bàn luận trong nghiên cứu này.

2.5. Xử lý dữ liệu

Phần mềm phân tích thống kê cho các nghiên cứu điều tra xã hội học (SPSS, phiên bản 20) được sử dụng để xử lý, phân tích dữ liệu thu thập được. Bên cạnh đó, phương pháp phân tích miêu tả cũng được sử dụng, và dữ liệu khảo sát được thể hiện trong các Bảng biểu ở các phần tiếp theo.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Đánh giá của sinh viên về những khó khăn trong quá trình thực hành kỹ năng Nghe hiểu, sử dụng giáo trình English Unlimited, pre-intermediate

3.1.1. Những khó khăn liên quan đến vấn đề về ngôn ngữ học

Kết quả phân tích dữ liệu ở bảng 1 cho thấy trong quá trình sử dụng các hoạt động nghe hiểu của giáo trình English Unlimited, pre-intermediate, người học gặp khó khăn với việc bắt kịp tốc độ của người nói trong file nghe, sự khác biệt trong cách phát âm và giọng điệu của những người nói tiếng Anh đến từ các khu vực khác nhau, với sự đồng ý được thể hiện trong kết quả khảo sát thu thập được ở khoảng 64% và 76%, giá trị mean ~ 3,6 và 3,7, độ lệch chuẩn SD ~ 1 lần lượt cho cả hai yếu tố.

Bảng 1. Những khó khăn liên quan đến vấn đề về ngôn ngữ học từ các bài Nghe hiểu

Các khó khăn sinh viên có thể gặp phải trong quá trình thực hành kỹ năng Nghe hiểu	Rất đồng ý (%)	Đồng ý (%)	Không chắc chắn (%)	Không đồng ý (%)	Rất không đồng ý (%)	Mean	SD
Tốc độ của người nói trong audio thường xuyên quá nhanh.	12,2	64,1	9,3	8,7	5,5	3,68	,984
Sự khác biệt trong phát âm và giọng điệu của những người nói tiếng Anh đến từ các khu vực khác nhau trên thế giới.	9,6	76,7	2,6	4,4	6,7	3,78	,924
Ngữ cảnh và từ vựng của một số bài nghe không thân thuộc.	3,5	73,2	13,1	5,2	5,0	3,65	,837
Khó hiểu được cấu trúc ngữ pháp và cách diễn đạt ý trong nhiều bài nghe.	6,7	56,9	10,5	18,4	7,6	3,36	1,091

Với mục đích cung cấp cho người học những tài liệu nghe hiểu với mục tiêu đạt mức B1, nhóm tác giả của giáo trình English Unlimited, Pre-intermediate đã lựa chọn các đoạn hội thoại hay độc thoại khác nhau nhằm tăng tính chân thực của tài liệu nghe. Tuy nhiên, theo các học giả như Azmi Bingol, Celik, Yidliz, và Tugrul Mart [17], thì trình độ của người học đóng một vai trò rất quan trọng trong việc họ có thể nghe, hiểu cũng như lưu giữ được thông tin để đáp ứng các yêu cầu của hoạt động nghe hiểu. Nghe hiểu là khả năng nhận diện và hiểu được những điều người khác đang nói, và điều này bao gồm sự hiểu được về phát âm, giọng điệu, từ vựng, ngữ pháp... và bắt được thông tin trong quá trình nghe. Theo Underwood [18], nếu người nói quá nhanh thì người nghe sẽ gặp vấn đề khó khăn trong việc hiểu được các từ và cụm từ. Do vậy, với tốc độ nói của nhiều bài nghe trong giáo trình English Unlimited, ví dụ Bài 01 phần nghe 1.4 hay Bài 04 phần 1.36, 1.37... người học cho rằng họ đã không thể bắt kịp tốc độ của người nói để kịp thời tiếp nhận thông tin cần thiết và điều này thực sự là khó khăn với họ.

Ngoài ra, các bản ghi âm của giáo trình English Unlimited, Pre-intermediate, được thực hiện với các giọng nói rất đa dạng của nhiều người đến từ các quốc gia khác nhau như giọng người Anh (*Margaret, Tom*), người Mỹ (*Lewis, Amelia*), người Ấn Độ (*Jeevan*), người Trinidad và Tobago (*Natalie*), người Thổ Nhĩ Kỳ (*Kema và Eren*), người Nam Phi (*Sarah*)... và điều này đảm bảo được tính toàn cầu của tài liệu. Tuy nhiên, ở mức độ B1, ở đây là theo định dạng bài PET của Cambridge, giọng nói ở các tài liệu nghe chỉ sử dụng tiếng Anh Anh (British English) nhằm giúp cho người học nhận diện được âm cơ bản trước khi hội nhập vào những ngữ cảnh giao tiếp xa hơn. Việc có quá nhiều giọng điệu khác nhau, ngược lại, đã gây hoang mang và khó khăn tới việc tiếp nhận thông tin trong quá trình nghe hiểu của sinh viên. Theo quan điểm của Buck [19], người Anh bản xứ thường quen với việc nghe nhiều giọng điệu khác nhau, tuy nhiên khi nghe một giọng điệu mới lần đầu tiên, người Anh bản xứ cũng không hiểu được hoàn toàn và họ mất một chút thời gian để nghe hiểu. Trong một nghiên cứu của mình, Munro và Derwing [20] đã chỉ ra rằng quá nhiều giọng điệu khác nhau sẽ dẫn đến sự suy giảm trong việc nghe hiểu.

Các bài tập nghe hiểu trong giáo trình English Unlimited, Pre-intermediate, cho thấy sự đa dạng về ngữ cảnh và các mối quan hệ với những đối tượng giao tiếp khác nhau như giữa các sinh viên sinh viên, hay đồng nghiệp tại nơi làm việc. Các bài tập nghe hiểu trên đĩa nghe cho thấy lượng từ vựng được sử dụng phần lớn nằm trong phạm vi mức độ B1, chỉ một số ít thuộc mức độ B2 như '2.37. *treasured, possession...*', hoặc C1 ví dụ '1.11. *archaeologist, 1.15. administration...*', và đây là một điểm cộng rất lớn cho nhóm tác giả biên soạn giáo trình khi kiểm soát được lượng từ vựng trong phạm vi cho phép như vậy. Mặc dù vậy, trong rất nhiều bài nghe, người nói thường xuyên sử dụng các khoảng lặng hoặc ngập ngừng. Điều này là hoàn toàn bình thường trong giao tiếp, tuy nhiên nó có thể gây ra những khó khăn với việc tiếp nhận thông tin hoặc xử lý thông tin đối với người học. Hơn nữa, trong các bài thi quốc tế, yếu tố khoảng lặng, các từ khóa lặp hay sự ngập ngừng luôn ở mức độ rất hạn chế. Kết quả dữ liệu thu thập được từ phía người học, lần lượt ở khoảng 73% và 57%, đã cho thấy mức độ đồng ý rất cao đối với nhóm yếu tố về từ vựng, cấu trúc ngữ pháp và cách diễn đạt ý trong các bản ghi âm, và phần phỏng vấn bên ngoài với nhiều sinh viên cho thấy rằng họ không có ý kiến gì về ngữ cảnh của các bài nghe. Với Mean $\sim 3,6$ và $3,3$, độ lệch chuẩn SD ~ 1 đã cho thấy phần lớn người sinh viên đồng tình rằng họ gặp khó khăn về từ vựng và ngữ pháp trong quá trình nghe hiểu.

3.1.2. Những khó khăn đến từ vấn đề thiết kế hoạt động nghe hiểu

Dữ liệu được phân tích và thể hiện trong Bảng 2 cho thấy phần lớn sinh viên, ở khoảng 60% không đồng ý và 21% phân vân rằng chất lượng thu âm của các bài nghe gây khó khăn tới họ trong quá trình thực hành, và thực tế ngữ liệu phân tích từ giáo trình English Unlimited cũng cho thấy rõ điều này. Các bản thu âm được thực hiện rất tốt với chất lượng âm thanh tốt và không chứa tạp âm. Với giá trị trung bình của các biến nằm ở mức < 3 và độ lệch chuẩn của các biến không chênh lệch nhiều SD $\sim 0,8$ đã cho thấy mức độ không đồng ý rất cao với yếu tố này và kết quả này tương đồng với nhiều nghiên cứu trước đây như của Abbas Pourhosein Gilakjani và cộng sự [21].

Bảng 2. Những khó khăn liên quan đến vấn đề thiết kế hoạt động nghe hiểu

Các khó khăn sinh viên có thể gặp phải trong quá trình thực hành kỹ năng Nghe hiểu.	Rất đồng ý (%)	Đồng ý (%)	Không chắc chắn (%)	Không đồng ý (%)	Rất không đồng ý (%)	Mean	SD
Chất lượng âm thanh trong các bản ghi âm không tốt.	2,1	16,3	21	57,4	3,20	2,5	,873
Không có thêm tài liệu hỗ trợ kỹ năng Nghe hiểu dưới dạng băng ghi hình.	25,9	50,7	4,4	10,2	8,7	3,74	1,199
Định dạng của các bản ghi âm phục vụ cho kỹ năng Nghe hiểu không đa dạng, chủ yếu là phỏng vấn/ hội thoại.	7,3	24,2	6,4	51,6	10,5	2,66	1,165
Các hoạt động hỗ trợ kỹ năng Nghe hiểu trong giáo trình khó và không đa dạng, chủ yếu là trả lời câu hỏi.	8,2	62,4	16,3	7,6	5,5	3,60	,943

Các hoạt động nghe hiểu được cung cấp trong giáo trình English Unlimited, pre-intermediate, được xem xét chi tiết và khảo sát cho thấy rằng không có các hoạt động hỗ trợ kỹ năng nghe hiểu dưới dạng băng ghi hình để có thể mang được những tình huống giao tiếp thực tế vào trong lớp học. Dữ liệu thu thập được cũng cho thấy khoảng 50% người học đồng ý và khoảng 25% rất đồng ý cho rằng đây là một trong những khó khăn khi học và trau dồi kỹ năng nghe hiểu. Với Mean ở $\sim 3,2$ và độ lệch chuẩn SD ở mức 0,9, nhóm tác giả biên soạn giáo trình và giảng viên tiếng Anh cũng nên coi đây là một trong những yếu tố cần có sự quan tâm đúng mức nhằm nâng cao chất lượng của hoạt động nghe hiểu cho sinh viên.

Phân tích dữ liệu cũng cho thấy định dạng của các file nghe phục vụ cho hoạt động Nghe hiểu không hẳn là khó khăn mà sinh viên trường Đại học Y Dược gặp phải trong kỹ năng Nghe, với sự

rất không đồng ý và không đồng ý ở mức hơn 60% và khoảng ~10% số người học cảm thấy không chắc chắn với yếu tố này. Giáo trình English Unlimited, Pre-intermediate, cũng đã thể hiện sự nỗ lực của nhóm tác giả khi khai thác được khá nhiều định dạng, nhưng chủ yếu tập trung ở định dạng phỏng vấn (*bản ghi âm 1.2, 1.3, 1.4, 1.7...*), và hội thoại (*bản ghi âm 3.37, 3.41, 3.52...*), kèm theo đó là các bài nghe ngắn dùng cho luyện từ đơn (*bản ghi âm 1.10, 2.1...*) và âm (*bản ghi âm 1.9, 3.48...*). Trên thực tế, ở rất nhiều các đề tài nghiên cứu trước đây như Nguyễn Thị Thu Thảo [22], yếu tố này cũng không được đề cập đến như một yếu tố gây khó khăn tới quá trình học và thực hành kỹ năng nghe hiểu của người học.

Trái ngược với yếu tố vừa nêu trên, kết quả phân tích dữ liệu thu thập được đã cho thấy một khía cạnh khác cần lưu tâm đó là gần 70% người học cho rằng các hoạt động hỗ trợ kỹ năng Nghe hiểu trong giáo trình English Unlimited, pre-intermediate, khó và không đa dạng, chủ yếu là trả lời câu hỏi theo hình thức ghi chú, ví dụ trong Bài số 1, ở bài tập nghe số 2, người học cần nghe một cuộc phỏng vấn dài 2 phút 19 giây với Li để trả lời 01 câu hỏi: ‘*Where does she like riding her motorbike?*’; sau đó, chuyển sang bài tập số 3, người học lại được yêu cầu nhớ lại những điều Li đã nói: ‘*when she was a child and a teenager?; why she decided to start riding a motorbike?; her motorbike lesson?; what she likes about being on a motorbike?*’, sau đó sẽ là phần nghe lại để kiểm tra thông tin. Mặc dù điều này là một trong những cách thức để đưa người học đến gần hơn với các bài thi ở mức độ B1, định dạng trả lời câu hỏi liên tiếp dưới dạng viết lại thông tin như thế này sẽ khiến cho người học gặp khó khăn khi phải nghe, tiếp nhận và tổng hợp thông tin để kịp trả lời các câu hỏi mà bài đưa ra, nhất là ở những bài nghe dài với thời lượng lớn (*bản ghi âm 1.11: 3 phút 38 giây; bản ghi âm 3.37: 3 phút 53 giây...*) và tốc độ nói nhanh. Các bài tập nghe hiểu trong giáo trình English Unlimited, pre-intermediate, được thiết kế đa dạng, tuy nhiên, các bài tập lớn lại chủ yếu phù hợp với những người nghe ở mức độ khá thành thạo. Với Mean ở mức ~ 3,6 và SD .493, kết quả của nghiên cứu này có nhiều sự tương đồng với kết quả khảo sát được tổng hợp từ nhiều nghiên cứu trước đây như bởi Seferoglu and Uzakgoren [23].

3.2. Đánh giá của giảng viên về những khó khăn sinh viên có thể gặp phải trong quá trình thực hành kỹ năng Nghe hiểu, sử dụng giáo trình English Unlimited, Pre-intermediate

Bảng 3. Đánh giá của giảng viên về những khó khăn của sinh viên trong quá trình thực hành Nghe hiểu

Các khó khăn sinh viên có thể gặp phải trong quá trình thực hành kỹ năng Nghe hiểu.	Rất đồng ý	Đồng ý	Không chắc chắn	Không đồng ý	Rất không đồng ý	Mean	SD
Tốc độ của người nói trong các bản ghi âm thường xuyên quá nhanh.	0%	50%	0%	50%	0%	3,00	1,069
Sự khác biệt trong phát âm và giọng điệu của những người nói tiếng Anh đến từ các khu vực khác nhau trên thế giới.	14,3%	85,7%	0%	0%	0%	4,14	,377
Ngữ cảnh và từ vựng của một số bài nghe không thân thuộc.	12,50%	62,5%	0%	25%	0%	3,62	1,060
Khó hiểu được cấu trúc ngữ pháp và cách diễn đạt ý trong nhiều bài nghe.	0%	0%	25%	75%	0%	2,25	,462
Chất lượng âm thanh của các bản ghi âm không tốt.	12,5%	12,5%	12,5%	62,5%	0%	2,75	1,164
Không có thêm tài liệu hỗ trợ kỹ năng Nghe hiểu dưới dạng băng ghi hình.	12,5%	62,5%	0%	25%	0%	3,62	1,060
Định dạng của các bản ghi âm phục vụ cho hoạt động Nghe hiểu không đa dạng, chủ yếu là phỏng vấn/ hội thoại.	12,5%	50%	12,5%	25%	0%	3,50	1,069
Các hoạt động hỗ trợ kỹ năng Nghe hiểu trong giáo trình khó và không đa dạng, chủ yếu là trả lời câu hỏi.	0%	62,5%	12,5%	25%	0%	3,37	,916

Kết quả phân tích dữ liệu thể hiện trong Bảng 3 cho thấy 50% các giảng viên cho rằng tốc độ của người nói trong các bản ghi âm thanh thường xuyên quá nhanh và điều này gây khó khăn cho người học trong quá trình thực hành kỹ năng nghe hiểu; tuy nhiên, 50% giảng viên lại đưa ra quan điểm trái ngược. Với Mean ở mức 3,0 và SD = 1,069, kết quả đánh giá yếu tố này ở nhóm giảng viên chưa rõ rệt. Tuy vậy, phần lớn các giảng viên đều cho rằng sinh viên gặp khó khăn với việc phải nhận diện sự khác nhau trong phát âm và giọng điệu của những người nói tiếng Anh đến từ các khu vực khác nhau trên thế giới với mức đồng ý ở khoảng 85% và rất đồng ý ở khoảng 15%. Điều này hoàn toàn tương đồng với kết quả nghiên cứu của Higgins [24] rằng một trong những yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng của việc thực hành kỹ năng nghe hiểu của sinh viên đến từ tốc độ của người nói, từ vựng và phát âm.

Ngữ cảnh và từ vựng của một số bài nghe không thân thuộc cũng được cho là mang đến những rào cản cho người học. Tuy vậy, các phản phòng vẫn ngoài lề với sinh viên và giảng viên cho thấy yếu tố về sự khó khăn với từ vựng được cho là hợp lý hơn là ngữ cảnh của bài nghe. Khoảng 75% số giảng viên không cho rằng các cấu trúc ngữ pháp và cách diễn đạt ý trong nhiều bài nghe gây khó hiểu với sinh viên và khoảng 63% số giảng viên cho rằng chất lượng các file nghe ở điều kiện tốt. Bên cạnh đó, các giảng viên cũng đồng ý rằng phần thiết kế kỹ năng nghe hiểu của giáo trình English Unlimited có phần khiến cho sinh viên chưa thực hành tốt kỹ năng này, như không có thêm tài liệu bổ trợ kỹ năng Nghe hiểu dưới dạng băng ghi hình (~62%), định dạng của các bản ghi âm phục vụ cho hoạt động Nghe hiểu không đa dạng, chủ yếu là phỏng vấn/ hội thoại (50%), các hoạt động bổ trợ kỹ năng Nghe hiểu trong giáo trình khó và không đa dạng (~62%). Ví dụ ở bài nghe số 3.27, phần dẫn nhập trước khi nghe được thiết kế khá khó với người học với các câu hỏi như: *Where is Akebono from?; Where did he become famous?; What was unusual about him? What is yokozuna?*; ngoài ra, nội dung của bài nghe liền sau đó lại chứa thông tin sắp xếp theo chiều ngược lại với trình tự câu hỏi, và điều này khiến cho người học bị bối rối khi phải nghe và tóm lược thông tin và các phần học nghe hiểu, đọc hiểu... không có sự liên quan hay dẫn nhập vào phần này.

4. Giải pháp

Để giúp cho sinh viên cải thiện được kỹ năng nghe hiểu của họ khi sử dụng giáo trình English Unlimited, người dạy cần hiểu được những khó khăn mà sinh viên gặp phải trong quá trình học tập cũng như những điểm mạnh điểm yếu của giáo trình. Theo Abbas Pourhpsein Gilakjani và Narjes Banou Sabouri [21], các giải pháp nhằm giúp người học cải thiện chất lượng kỹ năng nghe hiểu của mình phần lớn là ở việc giáo viên sử dụng các phương pháp dạy nghe hiểu như thế nào, từ việc lựa chọn tài liệu nghe tới việc thiết kế các hoạt động nghe hiểu sao cho vừa có thể kiểm tra, đánh giá được kỹ năng nghe hiểu của người học, vừa có thể khuyến khích họ sử dụng được các phương pháp khác nhau để thực hiện yêu cầu của bài nghe, và cũng khuyến khích họ mạnh dạn vượt qua những rào cản đối diện với các bài tập nghe hiểu.

Giáo viên dạy nghe có thể lựa chọn những từ quan trọng, những cấu trúc ngữ pháp hay các câu có diễn đạt đặc biệt, ví dụ trong phần nghe 1.4: *You take an oil drum and you hammer it and you get notes out of it*, để đưa ra thảo luận về chủ đề sắp nghe nhằm giúp người học có sự chuẩn bị tốt hơn về ngữ liệu liên quan, cũng như theo kịp các phần nghe có tốc độ nói nhanh hơn với mức độ năng lực của người học.

Sau khi nghe, giáo viên nên tiếp tục sử dụng các bản ghi âm để phân tích và dạy về ngữ âm với các nguyên âm không nhấn, nối âm, hay trọng âm..., và điều này sẽ giúp cho người học cải thiện được sự khó khăn của họ khi nghe những file nghe có chứa nhiều sự khác biệt trong phát âm và giọng điệu của những người nói tiếng Anh đến từ các khu vực khác nhau trên thế giới. Qua thảo luận, theo tiến sĩ Nguyễn Quỳnh Trang, trường Đại học Y - Dược, Đại học Thái Nguyên, việc thường xuyên luyện tập, trau dồi và nâng cao kiến thức về ngữ âm sẽ giúp giảm thiểu sự khó khăn trong quá trình thực hành kỹ năng nghe hiểu của người học. Ngoài ra, nên chăng, các bài tập cho phần dẫn nhập trước khi nghe, trong khi nghe và sau khi nghe được thiết kế một cách đơn giản hơn, tích hợp các kỹ năng phù hợp hơn như miêu tả tranh trước khi đưa ra dự đoán. Theo một nghiên

cứu của Orestes Vega [25], việc sử dụng các bức tranh hay băng ghi hình có thể hỗ trợ người học rất tốt trong quá trình luyện tập kỹ năng nghe hiểu. Tương tự như vậy, khi thực tế các bài nghe được cung cấp trong giáo trình English Unlimited, pre-intermediate, phần nhiều là ở định dạng trả lời câu hỏi mở, một định dạng khó của các bài thi nghe hiểu, thì giáo viên có thể giúp người học quen với việc đọc câu hỏi và gạch chân những thông tin quan trọng cần nghe, chỉ viết xuống những từ mang nghĩa chính, mà không nên viết câu đầy đủ trong khi nghe..., theo gợi ý của Hội đồng Anh [26].

Phần kỹ năng nghe hiểu của giáo trình English Unlimited, pre-intermediate được thiết kế với lượng bài luyện tập tương đối phong phú, tuy vậy, để vượt qua những khó khăn trong quá trình thực hành kỹ năng nghe hiểu với các hoạt động nghe khác nhau, sinh viên cần dành thời gian nhiều hơn cho việc luyện nghe hàng ngày nhằm luyện cho mình cách nghe để lấy thông tin chính yếu của đoạn văn hoặc đoạn hội thoại, hay nghe lại để nhận diện rõ nét hơn cách phát âm, cách diễn đạt ý của người nói. Người học có thể tham khảo thêm sự hướng dẫn của Willis [27] về một số phương pháp để giải quyết những khó khăn của người học đối với kỹ năng nghe hiểu như đoán nghĩa của các từ, cụm từ mới mà không nên lo lắng, hoảng sợ, lưu trữ lại những thông tin cần thiết bằng cách ghi chú (note-taking), hay tóm tắt thông tin...

Giáo trình English Unlimited, pre-intermediate, nằm trong bộ giáo trình được thiết kế để giúp cho người học từng bước học hỏi, luyện tập để đạt đến trình độ mà mình mong muốn; do vậy, để hướng người học tới gần hơn với các định dạng của các bài thi B1, các bài nghe hiểu trong giáo trình English Unlimited nên được thiết kế gần gũi với định dạng các bài nghe hiểu của bài thi quốc tế hơn, với độ lặp lại thường xuyên hơn, ví dụ ở phần nghe 1.7 có thể sử dụng định dạng nghe và trả lời câu hỏi bằng cách chọn đáp án A, B, C hoặc D theo bài thi PET của Cambridge phần 4, phần nghe 1.15 có thể thiết kế thêm hoạt động theo định dạng điền từ vào ô trống như phần 3 đề thi PET của Cambridge, và tương tự như vậy với các phần khác.

5. Kết luận

Kết quả khảo sát từ nhóm giảng viên tiếng Anh và sinh viên K50 về những khó khăn sinh viên có thể gặp phải trong khi thực hành kỹ năng Nghe hiểu có rất nhiều điểm tương đồng, nhất là ở yếu tố sự khác biệt trong phát âm và giọng điệu của những người nói tiếng Anh đến từ các khu vực khác nhau trên thế giới, cũng như các hoạt động hỗ trợ kỹ năng Nghe hiểu trong giáo trình khó và không đa dạng. Đây có lẽ không phải sự trăn trở của riêng người dạy – học tại trường Đại học Y Dược, Đại học Thái Nguyên, mà ở tại rất nhiều những cơ sở giáo dục, trường học khác và luôn nhận được sự quan tâm của các nhà nghiên cứu. Do vậy, nên có những nghiên cứu xa hơn về việc thiết kế thêm các tài liệu hỗ trợ cho kỹ năng nghe hiểu khi sử dụng giáo trình nhằm giúp cho người dạy và người học đến gần hơn với mục tiêu đặt ra đối với kỹ năng này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] J. C. Richard, "International perspectives on materials in ELT," 2014. [Online]. Available: https://link.springer.com/chapter/10.1057/9781137023315_2. [Accessed March 21st 2020].
- [2] P. Byrd, "Textbooks: Evaluation for selection and analysis for implementation," In M. C. Murcia (Ed.), *Teaching English as a second or foreign language*, pp. 415-427, 2001. Cited by: Luis Fernando Gómez-Rodríguez. [Online]. Available: http://www.scielo.org.co/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0123-12942010000300002. [Accessed March 21st 2020].
- [3] J. C. Richards, "The ELT textbook," In S. Garton & K. Graves (Eds). *International perspectives on materials in ELT*, UK: Palgrave Macmillan, pp.19-36, 2014.
- [4] C. T. Nguyen, *An evaluation of the textbook English: 6 A case study from secondary schools in the Mekong Delta Provinces of Vietnam*, 2015.
- [5] O. Chuying, "A Corpus Tools-assisted Evaluation of Three ESP Textbooks in China," *English Language Teaching*, vol. 12, no. 6, pp. 161-179, 2019.
- [6] I. Hasanah, "Developing English Materials for Character Building Based on 2013 Curriculum for Eighth Grade Students," *Indonesian Journal of Language Teaching and Linguistics*, vol. 1, no. 2, pp. 111-126, May 2016.
- [7] M. Amiryousefia and S. Ketabib, "Anti-textbook arguments revisited: a case study from Iran," *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, vol. 15, pp. 215-220, 2011.

- [8] A. Tilbury, T. Clementson, L. A. Hendra, and D. Rea, *English Unlimited, Pre-intermediate*. Cambridge University Press, FAHASA reprint edition, 2011.
- [9] A. S. Hasan, "Learners' perceptions of listening comprehension problems," *Journal of Language, Culture and Curriculum*, vol. 13, pp. 137-153, 2000.
- [10] J. C. Richard, "Teaching Listening and Speaking: from theories to practice," 2009. [Online]. Available: <https://www.professorjackrichards.com/wp-content/uploads/teaching-listening-and-speaking-from-theory-to-practice.pdf>. [Accessed March 21st 2020].
- [11] T. T. H. Kieu, "Improving Foreign-service Officials' Listening Comprehension Abilities in English for International Relations," *VNU Journal of Science: Foreign Studies*, vol. 30, no. 3, pp. 23-36, 2014.
- [12] J. Hanbi, "Evaluation of the Korean Middle School English Textbook: Listening Skill," *English Department, Faculty of Languages and Literature, Petra Christian University, Indonesia*, 2019. [Online]. Available: <http://katakita.petra.ac.id/index.php/sastra-inggris/article/download/9602/8669>. [Accessed June 16th 2020].
- [13] A. Cunningsworth, "Choosing Your Coursebook," *Oxford: Heinemann Publishers Ltd.*, 2007. Cited by Mumtaz Ahmed. [Online]. Available: <https://www.journals.aiac.org.au/index.php/all/article/view/1537>. [Accessed March 30th 2020].
- [14] S. Thorn, "Mining Listening Texts. Modern English Teacher," pp. 5-13, 2009, Cited by: Jeong Hanbi. [Online]. Available: <http://katakita.petra.ac.id/index.php/sastrainggris/article/download/9602/8669>. [Accessed March 30th 2020].
- [15] A. Schmidt, "Listening Journals for Extensive and Intensive Listening Practice," *English teaching forum*, 2016. [Online]. Available: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1104020#:~:text=A%20listening%20journal%20is%20a,source%20provided%20by%20the%20teacher>. [Accessed June 16th 2020].
- [16] M. Ahmed, "Evaluation of Listening Skill of ELT Textbook at Secondary School Level," *Advances in Language and Literary Studies*, vol. 6 no. 3, pp. 225-229, June 2015.
- [17] B. M. Azmi, B. Celik, N. Yidliz, and M. C. Tugrul, "Listening Comprehension Difficulties Encountered by Students in Second language Learning Class," *Journal of Educational and Instructional Studies in the World*, vol. 4, no. 4, pp. 1-6, 2014.
- [18] M. Underwood, "Teaching listening," *London: Longman*, Cited by MA, Mustafa Azmi Bingol, 1989. [Online]. Available: https://www.researchgate.net/publication/339377409_LISTENING_COMPREHENSION_DIFFICULTIES_ENCOUNTERED_BY_STUDENTS_IN_SECOND_LANGUAGE_LEARNING_CLASS. [Accessed June 20th 2020].
- [19] G. Buck, "Assessing listening," *Cambridge, UK: Cambridge University Press*, 2001, Cited by Abbas Pourhosein Gilakjani. [Online]. Available: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1101226.pdf>. [Accessed June 20th, 2020].
- [20] M. J. Munro and T. M. Derwing, "Foreign Accent, Comprehensibility and Intelligibility in the Speech of Second Language Learners," 1999, Cited by Abbas Pourhosein Gilakjani. [Online]. Available: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1101226.pdf>. [Accessed June 20th, 2020].
- [21] A. P. Gilakjani, "Learners' Listening Comprehension Difficulties in English Language Learning: A Literature Review," *English Language Teaching*, vol. 9, no. 6, pp. 123-133; 2016.
- [22] T. T. T. Nguyen, *A minor study on main difficulties in learning listening skills perceived by first-year students of faculty of English language teacher education*, University of Languages and International Studies, VNU, 2013.
- [23] G. Seferoglu and S. Uzakgoren, "Equipping Learners with Listening Strategies in English Language Classes," *Hacettepe University Faculty of Educational Journal*, vol. 27, pp. 223-231, 2004.
- [24] J. Higgins, "Raising Teachers' Awareness of the Real-time Characteristics of Their Classroom Speech," Cited by Dr Arafat Hamouda, 2013. [Online]. Available: <https://pdf4pro.com/view/an-investigation-of-listening-comprehension-problems-4e7c91.html>. [Accessed June 20th 2020].
- [25] O. Vega1, "Factors to Consider When Teaching Listening Comprehension in the EFL/ESL Classroom," *MEXTESOL Journal*, vol. 40, no. 4, pp. 1-6, 2016.
- [26] B. Council, "Listening tips," 2020. [Online]. Available: <https://learnenglishteensof.britishcouncil.org/exams/listening-exams/listening-tasks>. [Accessed June 16th 2020].
- [27] Willis, "Teaching English through English," *London: Longman*, 1981, Cited by Trinh Vinh Hien, 2020. [Online]. Available: <https://lhu.edu.vn/139/662/DIFFICULTIES-AND-STRATEGIES-IN-LISTENING-COMPREHENSION-TRINH-VINH-HIEN-03AV4.html>. [Accessed June 16th 2020].